

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.76

Hely

Idő

"1928"

Személy

Szerző: *Páris Ödön*Cím: *Hadat kell üzeni a piszkos járdáknak*Forrás: *Ar. Est*Bp
(Hely)1928. 9. 4.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (O)

Hadat kell üzeni a piszkos járdáknak

Helyes volna, ha a város venné át a járdák tisztántartását

Balló igazgató Budapest uccáinak és levegőjének tisztításáról

— Az Est tudósítójától —

Budapest valójában Európának egyik legtisztább városa volt. Azután jött a háború és az azt követő felfordulások és bizony *közisztaság tekintetében nagyon lezuholtunk.*

El kell ismerni, hogy az utóbbi években sok minden történt abban az irányban, hogy Budapest ne legyen fekete város és valóban lényegesen javult is a helyzet, de még mindig nem lehetünk megelégedve.

Különösen a járdák piszkosak. A főváros vonogatja a vállát és kijelenti, hogy a járdák tisztántartása nem a főváros feladata, a szabályrendelet értelmében a háztulajdonosok, illetve a házmesterek tartoznak a járdák tisztántartásáról gondoskodni.

Ez valóban így is van, papíron nem lehet semmi szemrehányást tenni a város vezetőségének, viszont azonban hiába hoznak áldozatot az úttestek rendbentartásá-

ra, ha a járdák mocskosak, piszkosak, mert az uccák külső lépéhez ez éppen úgy hozzátartozik, mint az ucca másik része.

De nemcsak esztétikai szempontból lehet ezt kifogásolni, hanem

a járdán járkálnak, sétálnak az emberek, az elhullajtott piszok és mocskok terjeszti igazán a betegségeket okozó bacillusokat,

tehát a főváros szempontjából nem lehet közömbös az, hogy a pesti uccák járdái még mindig olyan elhanyagolt állapotban van.

Felkerestük

Balló Alfréd igazgatót,

a köztisztasági hivatal vezetőjét, aki nekünk a következőket mondotta:

— Sajnos, valóban úgy van, a pesti járdák nagyon piszkos, mocskos és valóban tenni kellene valamit, hogy a mostani helyzet megváltozzon. Mi már számításokat is eszközöltünk abban az irányban,

mi volna akkor, ha a főváros venné át a járdák tisztántartását is?

2200 embert kellene naponta foglalkoztatnunk és ezeknek a költségét nagyon soknak találták illetékes helyen.

Valamit mégis csak próbálunk csinálni, még pedig

a fő útvonalakon állandóan járnak a járdán az embereink és a papírhulladékot és egyéb szemetet gyűjtik össze. Bizony ez csak 36 ember,

akik hiába dolgoznak szorgalmasan, nagyon sokat végezni mégsem tudnak. Ha a főútvonalak úgy ahogy rendben vannak, azzal nem sokat értünk el, mert hiszen a lakosság nagyrésze mégis csak a mellékutcákon bonyolítja le a személyforgalmat és a 36 emberünk itt már semmit sem tud csinálni.

A szabályrendelet értelmében a járdák tisztántartása a házmesterek kötelessége. A rendőrségnek a feladata az, hogy ellenőrizze őket.

A rendőrök reggelenként végig is járják a járdákat és amelyik ház előtt az ucca piszkos, azonnal figyelmeztetik a házmestereket, sőt szűkség esetén még meg is büntetik őket.

— Ez azonban naponta egyszer van, a közönség éppen napközben szemetel leg-

jobbban, tehát a rendőrségnek ez az ellenőrzése bizony édeskevés.

— Mi már érintkezésbe léptünk Bezegh Huszagh főkapitánnyal, aki nagy megértéssel kezeli ezeket a dolgokat és átérzi a köztisztasági kérdések nagy fontosságát.

A főkapitány egyes intézkedései már bizonyos tekintetben előbbrevitték a megoldást és megvan a remény arra, hogy a jövőben ez még fokozottabb mértékben fog megtörténni.

Nagy baj az, hogy a közönség sem nagyon törődik a tisztasággal. Egész természetesen veszi, hogy a hulladékot ott dobálja el, ahol neki az éppen fölösleges.

Bécsben, Berlinben már megbüntetik azokat, akik a hulladékokat elhajítják az uccán. Ezt akarjuk mi is bevezetni, azonban erre csak akkor van jogunk, ha elegendő szemetgyűjtő kosár van az uccán.

Ha a közönségnek keresni kell, hogy hol van egy szemetgyűjtő szekrény, akkor inkább lemond arról, hogy rendes legyen. Ezt én már régen beláttam és arra igyekeztem, hogy elegendő ilyen szemetgyűjtő legyen a városnak különböző pontjain.

Addig könyörögtünk, amíg a főváros közgyűlése 20.000 pengőt szavazott meg erre a célra. Meg is tartottuk már a versenytárgyalást, amelyre tizenháromféle típus érkezett be. A döntés pár nappal ezelőtt megtörtént, azonban

még nem láthatunk hozzá a szemetgyűjtő kosarak felállításához, mert a 20.000 pengő engedélyezését a kormány még nem hagyta jóvá. Ha a kormány jóváhagyása leérkezik, azonnal 1000—2000 ilyen kosarat fogunk felállítani.

Hangsúlyozni szeretném, hogy ez csak a kezdet kezdete és minden esztendő-

ben szaporítani fogjuk ezeket a szemégyűjtő kosarakat.

— Igaz, hogy a közönség nagyon fogelmezetlen, viszont azonban éppen az utóbbi idők tapasztalatai azt mutatják, hogy

lehet nevelni a publikumot,

különben is saját *biztonságuk kérdése az automobilforgalom növekedésével rászorítja őket arra, hogy a közlekedési rendszabályokat betartsák.*

Ha lesz már elegendő szemégyűjtő-kosár és ha egynéhány renitenskedő piszkítót megbüntetünk, úgy *lassan-lassan hozzá fog a közönség szokni ahoz, hogy nemcsak a lakásában kell a tisztaságra ügyelnünk, hanem mindnyájunk nyilvános helyiségében, az uccán is.* Igaz, hogy nem lehet minden ember mögé rendőrt állítani, viszont azonban az *emberek majd egymást fogják ellenőrizni, csak kellő propagandára van ebben az irányban szükség.*

— Annak ellenére, hogy ma még nagy akadályai vannak annak, hogy a járdák tisztántartását a hatóságok véghezkérjék nálunk, én *nem adtam fel a reményt arra, hogy ez is hamarosan el fog következni.*

Ma már Berlin, Köln, Frankfurt, Breszlau és Németországnak több

nagy városában a hatóságok vették át a járdák tisztántartásának feladatát.

Mindent lehet vállalni, *csak a hó-takarítást nem.* Ezt különben egyetlen egy német város vezetősége sem jelentette ki saját kötelességének. Budapes-

(Hely)

ten például nagy hóviharak esetén, ha a járdákat is mi akarnánk tisztítani, *40.000 emberre volna szükség,* ilyen nagy munkanélküliség pedig hála Isten nincsen, ennyi embert tehát nem tudnánk előteremteni.

A mi elgondolásunk szerint a hőelkaritás továbbra is a ház mestereknél a gondja volna, viszont a járdák egyéb tisztántartását modern tisztítógépekkel mi végeznénk el.

— Sok panaszt hallottam arról, hogy most *nyáron milyen poros volt a főváros levegője.* Egyes mellékuccakban, sőt a szűkebb főútvonalakon is néha úgy látszott,

mintha sűrű köd feküdt volna meg az egész úttesten.

A közönség természetesen azonnal kijelentette, hogy ez nem más, mint porfelhő. Megvizsgátattuk a helyzetet és megállapítottuk azt, hogy *ez benzingáz és a füst keveréke.* A nagy melegben a füst nem tudott felszállni, a benzingázzal egyesült és így állt elő a kellemetlen levegő.

Hogy ez mennyire így van, azt leginkább a *Tisza István ucca vizsgálata* nál lehetett eldönteni. Itt naponta hatszor locsoltak, a legpompásabb aszfalt van végig az uccán, tehát *porról igazán nem lehet szó,* mégis rajta feküdt az úttesten ez a kékes piszkos köd.

— A mi közönségünk azt szereti, ha nyáron az uccák olyan vizesek, hogy szinte lucskosak. Berlinben éppen az ellenkezőjét követelik és valóban

az a fontos, hogy ne legyen por, nem pedig az, hogy vízben fürödjön minden.

Mi különben is sokkal több vizet használunk, mint bármely más európai város.

A mi bajunk azonban nem is ez. Nem szabad elfelejteni, hogy komoksisvatag közepén vagyunk, az utaknak nagyrésze nem valami jó, rengeteg sok a vízgel kötött makadám, a köburkolat hézagai sincsenek mindenütt aszfalittal kiöntve és ami talán mindennél nagyobb hiba,

nincsen elég növényzetünk.

Az első lépés, hogy parkokat csináljunk és a fásításokat nagyobb mértékben vezessük be.

— Nézzük meg a pesti fákat, már nagyon kezdik hullatni a leveleiket. Ehhez nem kell szakértőnek lenni, hogy itt valami nincsen rendjén.

A gyárainkat rosszul helyeztük el, a szél idehossa a füstöt. A dunai hajók okádják a kormot s csak most kezdenek beszélni arról, hogy a gyárkéme-nyeket füstemésztőkészülékkel szerel-
jék fel.

A háztartások kénytelenek a rosszmí-
nőségű magyar szénmel fűteni, amely-
nek kétségtelenül sok korma és piszka
van.

A határerdő-övezetet kiirtották, így
a fák nem tudják felfogni a port.

Mindennek ellenére teljes erővel harco-
lunk. A köztisztasági hivatal felszere-

lése folyton javul.

Ez különben így is van rendjén, mindnyájunk kötelessége, hogy a mi szép fővárosunkat tisztávd is vardi-
ssoljuk. Folyton hallom azt hangoz-
tatni, hogy a békében milyen tiszta város volt Budapest. Nem akarok vi-
tába szállni ezzel, de ki kell jelente-
nem, hogy

tisztaság tekintetében ma már nem-

csak elértük, de túl is haladtuk a
békenívót.

Ez azonban nem elég, tovább kell küsz-
ködni és fáradni és Budapestből mint-
várost kell csinálni.

— Valóban most a legelső feladat az,
amit Az Est felvet: gondoljunk a jár-
dák tisztántartására, törekedjünk arra,
hogy nemcsak az úttestek, hanem a
járdák is tiszták legyenek, hiszen első-
sorban az embereket kell kímélni, tehát
az emberek számára kell a járdákat
tisztántartani.

Paizs Ödön